

K zásadním postavám historie Vísky patřila osobnost Mikuláše Trčky z Lípy, od jehož smrti uplynulo v roce 2021 505 let. Mikuláš Trčka patřil k nejzajímavějším osobnostem mezi českou šlechtou počátku 16. století. Byl to právě on, kdo v roce 1515 postoupil zdejší obec rytíři Otmarovi z Holohlav, jehož rod pak ve Vísce i sídlil (jak vypovídá přídomek dalšího z Otmarů – z Holohlav a na Vísce). Mikuláš Trčka nazývaný také Mikuláš Trčka mladší z Lípy nebo Mikuláš Trčka Lichtenburský patřil k nejbohatším a politicky nejvlivnějším mužům tehdejšího českého království. Pocházel ze starého zemanského, neboli rytířského rodu, který nesl přídomek podle vesnice Lípa u Hradce Králové. Rod měl ve svém znaku erb, který byl nahoře černý, dole červený a uprostřed měl stříbrné břevno. Jeho dědeček Mikuláš Trčka z Lípy závratně zbohatl během husitských válek. Do nich vstupoval jako bezvýznamný rytíř a na jejich konci patřil k nejbohatším feudálům tehdejších východních Čech. Jeho syn Burian, otec „víseckého“ Mikuláše Trčky, patřil k velmi vlivným mužům tehdejšího českého státu. Řadil se k blízkým spolupracovníkům krále Jiřího z Poděbrad a předním vůdcům utrakvistické (protestantské) strany, stal se i hejtmanem kraje čáslavského a nejvyšším písařem království (obdobu dnešní ministerské funkce). Jeho manželkou byla Dorota Otmarová z Holohlav. Zemřel v roce 1468 a zanechal po sobě čtyři syny, kteří nejprve spravovali majetek společně.

Od dalších synů se jako první oddělil „vísecký“ Mikuláš Trčka mladší, který velmi rychle začal budovat rozsáhlé panství. V roce 1489 získal od krále Vladislava Jagellonského hrad Lichnici, tehdy nazývanou jako Lichtenburk, kde také vybudoval svoje sídlo. Okolo Lichnice brzy vybudoval rozsáhlé panství, jehož základem se stal rušinovský statek. Postupně na tehdejší Čáslavsku a Chrudimsku skoupil desítky obcí. Budování rozsáhlého panství završil v roce 1499 koupí Chotěboře a městečka Seče s okolím. V nákupní ofenzivě pokračoval na Hradecku, kde vytvořil další velmi rozsáhlé panství, nakupoval ale i Děčínsku a na severní Moravě. Díky množství svých nevídaných nákupů, kterým muselo předcházet dobré hospodaření na jednotlivých panstvích, se stal nejbohatším rytířem království. Značný byl ovšem i jeho vliv politický. Když se český a uherský král Vladislav Jagellonský v roce 1490 přestěhoval do Uher, kde byl zvolen králem, ponechal správu českého království čtyřem hejtmanům, přičemž jedním z nich byl právě Mikuláš Trčka mladší.

„Víšecký“ Mikuláš Trčka se do historie zapsal jako muž, který byl nesmírně úspěšný v podnikání a politice na přelomu 15. a 16. století. Stejně tak je známá i odvrácená strana jeho působení. První historicky doložený majitel z Vísky neměl štěstí v osobním životě. Ze světa odešel, aniž by po sobě zanechal potomky. Do historie se zapsal ale i mimořádnou krutostí. Týkala se jeho ženy. Tu lichnický pán přistihl na hradě Veliš, den před Štědrým dnem roku 1507, při nevěře se svým služebníkem rytířem Zdeňkem Šanovcem. Rozzuřený hradní pán nechal svého soka v lásce stít, služebnou své ženy zaživa zahrabat a manželku zazdít zaživa a umořit tak hladem. Záhadou zůstává jméno jeho ženy. Některá literatura (Lexikon české šlechty, Ottův slovník naučný) uvádí, že se jednalo o Kateřinu ze Šelmberka. Josef Dobiáš, autor rozsáhlých Dějin Pelhřimova, který se Trčkům jako majitelům tohoto města velmi podrobně věnoval, ve svém díle píše, že jméno Mikulášovi ženy není známo, protože v pramenech je k dřívější době uváděna jako jeho manželka pouze jakási Barbora. Osud Trčkovy manželky se promítl i do beletrie, konkrétně se stal námětem knihy Petry Nachtmanové Zazdění za živa. Mikuláš Trčka je tak do historie zapsán jako veleúspěšný podnikatel a přední aristokrat českého království na přelomu 15. a 16. století, ale zároveň i jako pachatel otřesného zločinu.

Erb Trčků z Lípy

Lichnice – sídlo Mikuláše Trčky
mladšího, prvního historicky
doloženého majitele Vísky